

ní stížnost v právu. Skutková podstata zločinu podle § 81 tr. zák. nevyžaduje — jak zrušovací soud již opětovně vyslovil (srovnej zvláště rozhodnutí č. 1340, 2635, 3309 sb. n. s.) — ani určité intensity ani delší doby fysického násilí, pokud se týče fysického násilí takového stupně, že vrchnostenská osoba není s to, by je zdolala, takže se jím pokračování ve výkonu služby znemožňuje; stačí jakýkoliv — těla osoby vrchnostenské přímo nebo nepřímo se dotýkající — odpor, který by musila osoba ta vynaložením vlastních sil přemoci, kdyby chtěla, úřední výkon vůbec provést. Zločinem jest podle jasného doslovu § 81 tr. zák. již násilné zprotivení se vrchnostenské osobě v úmyslu, zmařiti úřední (služební) úkon jí prováděný, již pokus o způsobení protiprávního účinku. I kdyby se vzhledem k této podstatě zločinu připustilo, že pro výklad pojmu násilného vztažení ruky jest použití zásad ustálených ve výkladu pojmu skutku vedoucího ke skutečnému vykonání podle § 8 tr. zák., bylo by lze vyloučiti z onoho pojmu jen jednání ke zmaření úředního (služebního) úkonu naprosto a povšechně nezpůsobilá, jednání takového rázu a směru, že jimi nemohl úkon ten nikdy a za žádných okolností býti zmařen. Takovou absolutní nezpůsobilost souzeného skutku stížnost netvrdí; naopak odvozuje nezpůsobilost jednání stěžovatelčina, rušiti, správněji zmařiti úřední výkon, ze značného stáří a chorobného stavu stěžovatelky a z přítomnosti výkonným orgánem přibraných četníků, tedy ze zvláštních okolností případu, pro které nemohl výsledek, o kterém zákon mluví jen ve vyznačení účelu trestného jednání, nastati ani z jednání povšechně, neboli za jiných okolností, zejména za jiného tělesného stavu pachatelova k přivodění tohoto výsledku způsobilého.

Čís. 3575.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

S hlediska § 14 čís. 1 zákona stačí i bezvýsledné působení na jiné osoby, jež podle pachatelova úmyslu směřuje k tomu a je zároveň objektivně způsobilé, by v nich vyvolán byl nepřátelský stav a nálada proti demokraticko-republikánské formě státu.

Spadá sem výkřik: »ať žije sovjetské Rusko«.

Při přečinech a přestupcích proti zákonu na ochranu republiky jest se v první řadě obíratí otázkou, zda povolení podmíněného odkladu výkonu trestu není vyloučeno ohledem na veřejný zájem (§ 35 zákona na ochr. rep.); teprve v druhé řadě přicházejí v úvahu osobní poměry obžalovaného.

Podmíněné odsouzení nelze povolit, řadí-li se závadný výrok svým obsahem k akci, kterou veřejný pořádek a obecný mír v republice již opětovně byl napaden.

(Rozh. ze dne 5. září 1929, Zm I 142/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Lito-

měřících ze dne 17. prosince 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., vyhověl však v zasedání neveřejném odvolání státního zastupitelství z výroku o podmíněném odsouzení a napadený výrok rozsudku změnil v ten smysl, že podmíněný odklad výkonu trestu nepovolil, mimo jiné z těchto

důvodů:

Vývody, jimiž zmateční stížnost doličuje společně oba jí číselně uplatňované důvody zmatečnosti podle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. jsou z největší části pouhým podle §§ 258 a 288 čís. 3 tr. ř. nepřipustným brojením proti skutkovému zjištění rozsudkovému, že byl to právě obžalovaný, jenž pronесl závadný výrok, zvolav — podle rozsudkového výroku vícekrát —: »Hoch, es lebe Sovjet-Russland!«. Neúplnost rozsuku spatřuje zmateční stížnost v tom, že v jeho rozhodovacích důvodech nejsou správně, pokud se týče vůbec hodnoceny údaje svědka Dr. B-e, podle nichž jednak obžalovaný nechal se klidně zatknouti a ještě prohodil: »Ich übergebe mich in ihren Schutz«, jednak jeho výrok neměl účinku a nebylo pobouření. Zjišťuje-li však rozsudek způsobem bezvadným, že obžalovaný pronесl závadný výrok, nebylo nezbytně zapotřebí, zmiňovati se v rozsudkových důvodech zvlášť také o prvním z obou oněch údajů svědka Dr. B-e, a zmateční stížnost tu brojí jen nepřipustně proti soudcovskému přesvědčení, tvrdící, že se přičí logice i skutkovému ději, líčenému obžalovaným, aby byl obžalovaný nejprve demonstroval a pak se nechal se shora uvedenými slovy klidně zatknouti. Ona další výtka vysvětluje se jen tím, že zmateční stížnost zřejmě nerozlišuje mezi zákonným pojmem »pobuřování« jako trestné činnosti ve smyslu § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky s jedné strany a »pobouřením« jako případným výsledkem této činnosti se strany druhé. Pokud v této výtce dochází nepřímou výrazu názor, že se ke skutkové podstatě přečinu podle citovaného zákonného předpisu vyžaduje, by pobuřování mělo v zápětí určitý účinek, stačí připomenouti, že k řečené skutkové podstatě stačí i bezvýsledné působení na jiné osoby, jež podle pachatelova úmyslu směřuje k tomu a je zároveň objektivně způsobitelné, by v nich vyvolán byl nepřátelský stav a nálada proti demokraticko-republikánské formě státu (rozh. č. 2617, 2811 a j. sb. n. s.). Rozsudku, který výslovně zjišťuje i onen úmysl obžalovaného i způsobilost jeho projevu, by jím nepřátelské smýšlení ve shromáždění, v němž byl obžalovaný vyvoláno bylo proti statkům, chráněným v § 14 čís. 1. zákona na ochranu republiky, vytýká tudíž zmateční stížnost i neúplnost ve směru skutkovém i omyl právní neprávem. Bylo ji proto zavrhnouti jako bezdůvodnou.

Odvolání veřejného obžalobce, pokud se domáhá změny výroku o povolení podmíněného odkladu výkonu trestu obžalovanému uloženého, nelze upříti oprávnění. Při přečinech a přestupcích proti zákonu na ochranu republiky jest se vzhledem k ustanovení § 35 cit. zákona v první řadě obíratí otázkou, zda povolení podmíněného odkladu výkonu trestu není vyloučeno ohledem na veřejný zájem. Teprve v druhé řadě

přicházejí v úvahu osobní poměry obžalovaného. Nalézací soud se domníval, že veřejný zájem výkonu trestu nevyžaduje, poněvadž čin se stal před delší dobou (pěti měsíci), zůstal bez následků a upadl v zapomnutí. Při tom však nalézací soud nehleděl na to, že závadný výrok svým obsahem řadí se k akci, kterou veřejný pořádek a obecný mír v republice již opětně byl napaden, a že již z toho důvodu jest nutno, by trestným činům tohoto druhu bylo přísně čeleno, k čemuž jest zapotřebí i výkonu trestu. Poněvadž již z tohoto důvodu je povolení podmíněného odkladu výkonu trestu vyloučeno, není třeba obírat se otázkou, zda u obžalovaného i bez výkonu trestu lze čekat, že v budoucnu povede řádný život. Bylo proto odvolání veřejného obžalobce v tomto směru vyhověno.

Čís. 3576.

Podmínkou účinné lítosti jest, by pachatel vrátil věc dobrovolně.

Beztrestnost podle § 187 tr. zák. jest vyloučena, odhodí-li při horkém činu přistižený pachatel ukradenou věc, an nemůže počítati s tím, že by ji mohl pro sebe zachrániti.

Ani zákon v § 188 a) tr. zák. nepovažuje vrácení za dobrovolné, když stíhaný pachatel odhodí odcizené věci.

(Rozh. ze dne 5. září 1929, Zm I 195/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 1. února 1929, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 176 II a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů :

K výtce vnitřního rozporu rozsudku ohledně nemožnosti uniknutí a toho, že obžalovaná byla teprve druhý den zatčena, stačí podotknouti, že nalézací soud posuzuje nemožnost uniknutí zřejmě jen ze subjektivního hlediska obžalované, podle toho, že musela s tím počítati, že bude jako pachatelka zadržena; logický rozpor zakládalo by snad objektivní zjištění nemožnosti uniknutí, toho však rozsudek neobsahuje. Ostatně jest otázka pronásledování obžalované pro správné posouzení věci bezvýznamnou, neboť nalézací soud vyloučil účinnou lítost v první řadě správně již s hlediska § 187 tr. zák., dovodiv, že obžalovaná neměla možnosti uniknouti a musela počítati s tím, že bude zadržena, ana Anna Řová byla na ztrátu peněženky hned upozorněna, a proto nevrátila odcizené věci dobrovolně, což jest podmínkou účinné lítosti. Nalézací soud zřejmě jen na bližší osvětlení pojmu dobrovolnosti poukázal správně k tomu, že ani zákon v § 188 a) tr. zák. nepovažuje vrácení za dobrovolné, když stíhaný pachatel odhodí odcizené věci; věc jest v podstatě táž, když pachatel byl přistižen při horkém činu a odhodil ukradenou věc, an nemohl počítati s tím, že by ji mohl pro sebe zachrániti; odhození věci — lze-li v něm vůbec spatřovati náhradu škody —